

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 23. ANUL XVI.

Sabiu, in 21 Martiu (2 Apr. 1868.)

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a, si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2, anu. 8 fl. v. a. Inscratiile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. siriu, pentru a dou'a ora cu 5. cr. si pentru a treia repetire cu 3. cr. v. a.

Vechi'a Metropolia romana ortodoxa a Transilvaniei si partiloru Ungariei.

(Urmare.)

III.

(N. P.) F. Alte documente istorice scrise de diverse persoane demne de tota credintia.

1. Cartea Patriarhului Chrisantu alui Ierusalimului, numita Sintagmasiozu, tiparita intai in anulu 1740 in luna lui Iuliu in Orasiulu Tergovistei (in Romania), iara a dou'a ora tiparita cu voi'a Patriarhului Ierusalimului Avramie in Venetia, la anulu 1778, in care la fatia 72 unde se vorbesce despre scaunele Mitropolitilor, se dice:

„Archiepiscopulu Transilvaniei a deca alu Ardealului“ (se gasesce pentru acest'a tiparitu in Chiriadromiele romanesci acestea: cutare Archiepiscopulu alu Belgradului, Vadului, Maramurasiului, Silvasiului, Fagarasiului si a totei tierii Ardealului si a altoru parti ale Ungariei Vidicului, Chioarului, Selagiulu si Crasn'a), are relatineea sa, contra Mitropolitulu Ungrovlachiei, ca catra unu Patriarhu si cu dreptu de Esarchu. Elu are si trei Episcopi supusi lui, pre alu Maremuresiulu, alu Silviei si alu Vantulu (**).

2. O scrisore a trimisiloru seu Curatoriloru transilvaneni la curtea Sultanului din Constantinopolea Ladislau Giachi si Christoforu Pasco din 21 Augustu 1681 contra Constantinu Brancovanu, carea suna asié:

„Ilustrisimulu Domnu Constantinu Brancovanu Plenipotentiarulu Inaltulu Principe alu tierii romanesci Cantacusenu Sierbanu au cerutu dela noi, ca religiunea loru dupa obiceiulu de mai nainte sa aiba exercitiu liberu, si intieptulu Domnu Mitropolitulu Sav'a, carele este arestatu fora vina prin Guvernulu celu tiranicu alu lui Apafiu, sa se repuna in scaunulu seu cu restituirea onorei de mai nainte. Si fiindu ca se cuvine, ca cererea drepta sa se incuviintiede, si a lui Ddiu este, de a domni asupra sufletelor, si nu iarta omeniloru, ca sufletele sa le impede sa au sa le asupresca. Cine va pute trece hotarele parintiloru? Furi'a tiranica turbura religiunile, mintea senina pacinica le reintregesce. Pentru aceea noi subscrisii Curatori ai pacei publice, si ai iubitei patrii Transilvania damu de scire tuturoru, caroru se cuvine, ca deca ne va ajuta Ddiu, precum speramu, ca sa ajungemu la scopulu doritu, vomu lucra, ca religiunea ortodoxa, de comunu romana sa se restabilesca inaintea Principatulu in vechi'a sa libertate cu ceremoniele, cele obicnuite din vechime, cu exercitiulu liberu dupa legile patriei, si cu tote cele oprite in contr'a vointiei loru, si ca ne vom stradiu, ca Mitropolitulu sau Vladiculu Sav'a sa aiba autoritatea cea vechia cu deplina restaurare a onorei, si ca ii vomu partini asupra apasatoriloru nelegiuiti alatu in religiune, catu si in exercitiulu liberu, si in cerimoni. Si spre observarea acestora ne indeloramu pe sant'a credintia crestina prin acest'a carte intarita cu sigilulu nostru celu obicnuitu si cu subscrierea nostra. Datu in Constantinopolea in 21 Augustu, anulu 1681.“ (**)

3. Totu acest'a o adeveresce si archimandritulu serbescu Raiclu, in istoria sa Part. IV. f. 290, carele inca numesce pre Archiepiscopulu Sav'a „Metropolitulu“ (***)

*) Vedi istor. biser. de Lesviadacu.

**) Vedi istor. biser. de Maioru, — documente istorice despre starea polit. si ierar. et. istor. biser. de Eppulu Siagun'a

***). Vedi totu acolo

4. Analistulu ungurescu Georgiu Prai in cartea: specimen ierarchie ungarice Tom. I. unde vorbesce despre Episcopii Muncaciului, pre archiereulu romanu din Belgradu lu cunoesce de Archiepiscopulu. Totu acolo amintesce si cartea lui Simionu Stefanu Archiepiscopulu Belgradului, Vadului a Maramurasiului si a totu Ardealulu, contra Parteni Episcopulu Muncaciului, pre carele insusi l'an santitu Episcopu in an. 1651*).

5. Istoriculu Engel in istoria sa univers. tom. 3. fatia 477, scrie urmatoarele: Sav'a pascu biserica nouita din Ardealu in restimpu de 24 ani, elu primi chrisove de intarire dela Georgiu Rakotzi, Franciscu Redei, Acatiu Barciai, Ivanu Chemeni si Mihsilu Apafi. Dela Barciai primi elu scutirea Preotiloru romanesci de tote dijmele, si deosebitu dela Apafi 1663 de dijma vinulu. Dela Sav'a avemu doue orendueli sinodale, un'a de 12, si cealalta de 10, articuli; intrunulu din acesti articuli nu numai ca se ingadue intrebuintiarea limbii romanesci in loculu celei serbesci la liturgia, ci se si recomanda. In doue renduri arsera monastirea, Biserica si resiedintia Archiepiscopulu prin navalirea turciloru si a tatariloru. Dreptu aceea lu dela Principele Apafi 1668. slobozenia de a calatori cu calele seu celu mai tineru Georgiu la Russia spre a culege acolo ajutore pentru nou'a zidire a acelor.

„Se dice, ce pe vremea lipsirei sale in Russia Superintendentele Reformatiloru Michailu Tufesiu s'aru fi silitu a trage la credintia sa pre ore cari din Protopopii romani, si sa fi midilocitu unu edictu dela Principele cu oprire contra Archiepiscopulu de a mai santi in vittoriu Preotii, si de a trage venituri dela biserici, precum si pentru aceea, ca Archiepiscopulu resarite anu sa atarne dela densulu, si sa-lu siliesca a trece la reformatiune. La reintorcerea sa, se jelui despre cele intemplete la Principele Apafi, si acest'a dete afara 1675. in 30 Decemyre urmatoreulu Chrisovu s. c. l. (**).

G. Ordinea in care se succedara mai multi dintre Metropolitii Ardélului in scaunulu metropolitianu.

Petru Maioru in istoria sea bisericesca ne spune, ca au existatu unu diptichu alu Metropoliei celei vechi a Ardélului, si Georgiu Sineai marturisesce a fi donatu elu insusi bibliotecei din Pest'a diptichulu acel'a, in care se aflau insirati in rendu cronologicu urmatorii Metropolitii:

1) Ioann 2) Teoctistu 3) Genadiu 4) Orestu 5) Teofilu 6) Stefanu 7) Gerasimu 8) Orestu 9) Daniilu 10) Sav'a 11) Iosifu 12) Iosafatu 13) Sav'a, 14) Varlaamu, 15) Teofilu. 16) Atanasiu.

Sam. Clainu in istoria rom. scurtata, propune alta seria cronologica, in care dela an. 1348 pana la an. 1698 numera 30 de Metropolitii, precum urmeza: 1) Ioane la a. 1348—1365, 2) Niceforu I. 1366—1376, 3) Teofanu 1376—1391, 4) Niceforu II. 1402, 5) Dionisiu 1404—1414, 6) Nicolau I. 1426, 7) Arseniu 1428—1438, 8) Euthimiu 1436—1448, 9) Vasiliu 1458, 10) Nicolau II. 1459—1470, 11) Teodosiu 1470—1478, 12) Ioann II. 1506, 13) Teoctistu 1519, 14) Gerasimu 1521—1529, 15) Ioreste I. 1531—1537, 16) Teofilu I. 1538—1553, 17) Stefanu I. 1553—1560, 18) Genadiu I. 1562—1585, 19) Ioann III. 1602, 20) Iosifu I. 1613, 21) Daniilu 1618, 22) Sav'a I. 1618—1625, 23) Genadiu II. 1627—1639, 24) Ioreste II. 1640—1648, 25) Simeonu Stefanu 1648—1656, 26) Iosafatu 1658, 27) Sav'a II. 1660

*) Vedi Maioru et.

** Vedi istor. biser. de Eppulu Bar. de Siagun'a.

—1676, 28) Varlaamu 1680, 29) Iosifu II. Budai 1680—1686, 30) Teofilu II.—1698—

In acte si fragmento de T. Cipariu se propune ierarsi o alta serie a Metropolitiloru, si adeca:

1) Varlaamu I. la an. 1527, 2) Pavelu Tordasi 1569, 3) Genadiu I. 1580, 4) Ioann de Prislou 1595, 5) Teoctistu 1605—9, 6) Dositeiu 1627, 7) Genadiu II. (Georgiu Bradi) 1628—1640, 8) Ilie Orestu (Iorestu) 1641—3, 9) Simeonu Stefanu (St. Simonovicu) 1643—1651 10) Daniilu 1651—1657, 11) Sav'a I. Brancovicu et Corenicu, 1656—1680, 12) Iosifa Budai 1680—1682, 13) Iosafu in diptichu Iosofatu 1682, 14) Sav'a II Vestemeanulu,—1687, 15) Varlaamu II. 1687—1690, 16) Teofilu (Tom'a Sereni din Teusiu) 1692—1697, 17) Atanasiu I. alesu 1698.

In Adausulu la Promemoria despre dreptulu istoricu alu autonomiei bisericesci etc. de Eppulu Andreiu Siagun'a din an. 1850 ni se infatisieza urmatorii 14) Metropolitii ai Ardélului in rendu cronologicu:

1) Ioaniciu la a. 1479, 2) Stefanu I. 1557, 3) Ioann 1599, 4) Genadiu 1627, 5) Ilie 1637, 6) Stefanu II. 1643, 7) Daniilu 1651, 8) Sav'a III. 1656, 9) Iosifa 1680, 10) Iosafu 1682, 11) Sav'a IV. 1684, 12) Varlaamu 1687, 13) Teofilu 1693, 14) Atanasiu 1698.

Eveneminte politice.

Sabiu, 20 Martiu.

O scire telegrafica dela Pest'a ne spune ca in siedintia de alalta ieri, presiedintele ministeriului Andrassy a asterntu unu proiectu privitoru la biserica ortodoxa orientala. Pentru noi acest'a nu e o scire din cele de tote dilele, ci deca gestiunea va fi propusa si deslegata, incatu sa nu vatem organismulu bisericescu, dupa cum l'au intocmitu urdorii biserice, apoi scirea amintita e prevestitorea unei bucurii generale a totororu romaniloru gr. ori din Ungaria si Transilvania. Sa speramu nu ne insielamu in acceptarile nostre.

In Vien'a se respardise scirea despre o crisa ministeriala. Crisa acest'a voieu unele diuarie a o aduce in legatura cu vetamarea concordatulu. Scirea despre crisa s'a asediatu; legea despre casatori'a civila inse inca nu e sanctionnata si se dice ca spre a fi desbatutu objectulu acest'a fara chiamati din ministri transilvaneni la Bud'a unde se afla Imperatul. „Wanderer“ mai adauga ca archiepiscopulu Haynald, totu in gestiunea atingatore de concordatu, au calatoritu la Rom'a.

Abia a sositu principele Napoleonu a casa si acum iera e vorb'a ca are sa plece in calatruva. Nu e decisu deca se mai sustine ca are sa calatresca la Vien'a, Pest'a, Bucuresci Constantinopolea seu va pleca in alta parte. Dara acum intielegemu dint'odata despre mai multe caletorii de principi si domnitori, cari deca se voru adeveri aru insemna totudeodata si pacea europeana. Asia se dice ca Imperatul Napoleonu sa se intalnea cu regele Guilelm la Ems, principele de corona prusianu sa calatresca la Florentia, regele Daniei sa calatresca in Anglia, Imperates'a Austriei dupa nascere sa calatresca la Parisu.

Pre candu in Apusulu Europei se facu pregatiri de calatorii, in orientu, pre langa tote deminutirile, din candu in candu apare cate unu semnu vulcanicu, carele amenintia sa erumpa. Asia inca dela 15 Martiu se scrie la „Allg. Ztg.“ din Bulgaria, ca o procliamatiune a comitetulu centralu lucr'a cu efectu aprindietoriu. „La arme bulgariloru“ se dice acolo — „fia pusca, fia cutitu, ori secure si sculati-ve! Nici unu omu cu minte nu mai crede in voi'a sultanulu, de a imbunatatj sorte'a no-

stra. Precum sunt pasiele, ajamii și Kaimakamii, asiă sunt și omenii regiunii centrale. Crediți dora, ea ne va veni ajutorul dela Angli'a? Angli'a se veda mai intai de sörtea Iriloru și Indiloru sei. Nu ve puncti speranti'a in Napoleonu III, carele au parasitu principiulu nationalitatiloru, — documentu e batai'a dela Mentan'a. Austri'a nici nu pöte fi luata in consideratiune. Cautati ajutoriu numai in voi in-si-ve si in fratiu vostri. Dati män'a cu Bosnianii, Tesalii și Epirotii, și sculati-ve dintr'odata toti pentru castigarea libertätiei. Öra invierei nöstre nationale a sositu — fi-li barbati, bateti-va cá eroii și déca cadeti in lupt'a gloriösa, voru fi celu putinu copiii vostri liberi. Sculati-ve Bulgari, la arme fratiloru, devis'a nöstra se fia libertate seu mörte. — Resultatulu acestei provocäri se fia, ca partea nordica nu mai vrea sa plätésca contributiunea. Pasi'a dela Sofi'a a tramisu unu despartimentu de trupe intr'acolo, carele s'a intorsu și a făcutu cunoscutu, ca acolo trebuie tramise regimente. In urm'a unui telegramu la Constantinopole in intielesulu acest'a inca nu a sositu nici unu respunsu. Se dice, ca guvernulu turcescu cându nu scie ce sa se faca, la asemenea telegrama nu da nici unu respunsu.

„Gazet'a Germaniei de Nordu,“ organu oficialu, dice: Nuvela respandita de către gazeta din Lembergu ca guvernulu românü aru fi luatu mesuri severe contr'a polonesiloru locuindu in Romania'a, face parte din acea serie de insinuäri nefundate la cari guvernulu românü este espusu de multu și cari au de tnta a face sa se créda ca Romania'a este supusa influintiei rusesci. „Gazet'a Germaniei de Nordu“ reproduce sgomotele respandite de Times, Ovvil și Gazet'a universale de Augsburg ca Prussi'a aru fi staruita la Tuilerie spre a castiga pre Franci'a in planulu independintiei Romaniei, favorisata de Prussi'a și Russi'a. „Gazet'a“ adauge ca töte aceste alegäri suntu curate inventiuni. Aru fi lipsa de bunu simtiu a se presupune ca Prussi'a, pentru interese straine, s'aru angagiä in cestiunea orientale, care din fericire nu-i atinge directu propriile se interese, și care-i permite a acceptä in linisce, desvoltarea, și aru face sa depinda otäririle se de esigintiele momentului. Déca Franci'a și Russi'a voru sa se intieléga asupr'a cestiunei Orientului, ele n'au trebuintia de mijlocirea prussia-na, fära a mai adaugä ca o asemenea mijlocire nu aru putea avé locu decâtu in casu de neintielegeri. Puterile straine cunoscü atätu de bine atitudinea Prussiei, in cestiunea orientului, încätu nici un'a din ele nu s'a incercatu nici odata a angagiä pre Prussi'a sa se faca mandataria politicei lorü lângä cele alte puteri. —

La politic'a romäna.

„N. Fr. Bl.“ aduce scirea ca in dilele trecute aru fi representatu agentulu diplomaticu a Romaniei domnulu Cretulescu despartimentulu francesu alu trebiloru din afara, precum și tuturor ambasadoriloru puteriloru garante acreditati acolo unu memorialu mai lungu despre relatiunile principatelorü unite. Din acestu memorialu oficialu face susu amintitulu jurnalü urmatöarele escriptiuni:

„Regimulu Principelui Carolu, voindu a nu mai lasä sa predomnésca nici o indoiéla despre caracterulu politice se și despre intentiunile se cele cu totulü loiale, asigura, ca elu nu au incetatu nici unu momentu, a fi fostu de dorintia cea mai vi-vace și mai sincera animatu de a nu dá puteriloru, cari au garantatu autonomi'a Romaniei, nici unu indemn in fakta la o confusiune și conturbare.

Intr'unu momentu, in care nu mai este cu putintia, a se indoi despre deplinu neadeveru a acüsärilorü, cáror'a tocmai acum au fostu espusu in privintia aceea, ce sa binevoitu a insemnä sub miscarea bulgara serba dela Dunare, in acestu momentu afla regimulu romanu de cuviinciosu, a rennoi declaratiunile care le-au datu dejä m-i înainte la diferitele ocasiuni. Regimulu se folosese de acest'a ocasiune spre a revocä in memoria propusulu seu firmu, a träi cu staturile europene in relatiunile cele mai strinse de o amicitia buna și de o intielegere cordiala.

Retinendu acest'a norma politica, dela care nici odata nu s'au abatutu, se arata fidelu simtiementulu de recunoscintia care-lu impune positiunea sea fatia cu puterile garante și servitiurile aretate Romaniei din partea acestor'a. Franci'a are cu totulü o ratiune deosebita la acest'a recunoscintia și Principele Carolu și regimulu seu staruiesce neincetatu, a nu vedé nici odata necunoscuta acest'a pretensiune. Acum de curendu s'a pronunziatu acest'a dupa tri-

bun'a camerei de cátra ministrulu de interne domnulu Bratianu. —

Regimulu românü nici au ganditu vre-odata a conturbä pacea in Orientu. Elu se sirguiesce singuru și numai de a organizä tier'a in internu. Spre acestu scopu finale se intorc töte incordäri se, cu satisfactiune pöte face astadi puteriloru impar-täsirea, ca natiunea intréga spriginesce prin töte puterile salutare și barbatiesci, ce le are, aceste incordäri de rennoire.

Conclucarea ferice a Principelui și a poporului in sirguinti'a comuna s'au făcutu bas'a unei prosperitäti și a unei ordine mai firme a lucrurilorü, a cároru rezultate fructifere și duratörie, nu va puté sa le necunösca nici chiaru puterile garante.

Mai este in sa unu altu evenimentu de fatia, care unu spiritu reu voitöriu au incercatu a-lu pune intr'o lumina nefavorabila. — Acest'a este missiunea romäna la Petersburg.

Scirile respandite din caus'a acest'a nu au fostu nimic'a alta decâtu o manevra din partea inimiciloru guvernulu românü, ceea ce acum au trebuitu sa se recunösca din partea contraria. Acest'a missiune nu au ayutu nici decum acelu scopu politicu, care i l'au substituitu. In zadaru s'aru incercä a desfigurä adeveratulu caracteru alu acestei missiuni, căci e förte usöru a-lu pricepe, domniü Cantacuzino și Melchisedecu s'au tramisu din acea causa la Petersburg cá domnulu Bratianu la Vien'a. Ei au fostu insarcinati de a negociä cu regimulu rusescu precum domnulu Bratianu facuse acest'a cu celu austriacu, despre jurisdictiunea consulara, servitiulu telegrafico-postale și unele contributiuni, cáror'a erau supusi päna acum comerciantii externi. Aceste cestiuni sa se fi motivatu și pertractatu in asemenea modu si la alte puteri garante.

Despre politic'a viitorului.

Sub acestu titlu publica „P. Naplo“ unu ciclu de articulu despre sirguintiele stängei, care privese bas'a dela 1867 numai cá o temelia la alte eveneminte politice.

Barbati, cari astfelü cugeta—dice „Naplo“—nu nutrescu nice unu felü de sentimentu antidinasticu; ci din contra credu a promovä interesele dinastiei, proponendu-si in sirguintiele lorü, a castiga statulu ungurescu acea positiune, care o au ayutu pe timpulu regiloru din diferitele dinasti, in acelu timpu, cându regele Ungariei porta de odata mai multe coröne, fara sa se fia amestecatü vre un'a din diferitele tieri in facerile alteia.

Autoriulu precumpenindu bine acest'a politica a viitorului, au devenitu la acelu resultatü, cá nu trebuie nice decum a se face incercarea de a intinde mai departe bas'a din 1867. Autoriulu indata la inceputu intimpina o dificultate, ca la casu, cându impaciuirea incheiata in anulu 1867 cu Maiestatea Sa si nemidlocitu prin elu cu cele alalte popöre a Maiestatei Sale nu se aru privi ca o basa permanenta, ci numai ca o transactiune acomodata pentru alte urmari. contrari nostri ne aru puté face imputare, ca noi nu ne amu impaciuitu „bona fide“—ci cu totu felulu de cugete ascunse. Acest'a in sa aru fi unu argumentu, ce aru face töta urmaree politica pe cale pacifica problematica; caci contrarii voru dice atunci; déca Ungarii in anulu 1867 nu s'au impaciuitu sinceru și totusi mai au cugete ascunse, atunci nu se pöte presupune, ca ei nisuescu dupa independintia deplina de statü, de a sustiné sanctiunea pragmatica și de a remané și de aci inainte sub aceeasi dinastia. Din aceste se vede, ca politica acest'a aru intimpina o opositiune förte determinata, și ca asemenea opositiune aru trebui se deslantieze din partea Unguriloru töte furiele, spre delaturarea carora Ungari'a aru trebui seu se-si traga flamura inlantru seu se ia refugiulu la mijlöce la care unu politicu pacicu nu pöte cugeta.

In aceea mesura, cum se aru pune cu energia cerintiele acest'a din partea Unguriloru, aru trebui se créscä intaritärea celor alaltoru tieri. Töte aru cadé iéresi in agitatiune și esistintia Austriei aru fi pusa la intrebare mai multu decâtu vre odata. Puterile europene, care s'au aratatu Ungariei amice și voiescu esistintia Austriei, aru fränge atunci asupra Ungariei toiagulu, cá asupr'a unei natiuni care prin pretensiuni sförtiate impiedeca esistintia unui statu puternicu și civilisatu dela Dunere. Si natiunalitätile s'aru folosi de ocasiunea acest'a pentru unu resbelu cruntu. Ungari'a aru fi prin acest'a incurcarea intr'unu resbelu infricosiatu, și déca lupta aru fi nefavorabila pentru Ungari'a, atunci nu se aru mai polé provocä la cavalerimea și marinimia s'a

istorica cea ne atinsa de päna acumu, căci i s'aru face frangatura de cuventu de imputare.

Se presupunemu chiaru ceea ce nu se pöte presupune nici decum, ca Ungariei i succede prin öre-care mijlöce, de a castiga invoirea și a celeilalte jumetäti a monarchiei, și atunci inca totu mai este intrebarea, ca öre o atare puseliune e priinciosä Ungariei.

Sa presupunemu ca politic'a acest'a s'aru realisä in vre-unu modu, atunci este intrebarea, ca öre Ungari'a fi-va in stare, de a puté aperiä și sustiné resultatulu dobenditu. Ungari'a aru fi datu atunci esemplulu, cum pöte o natiune a-si inavuti treptatu drepturile se politice, și acestu esemplu aru fi aflatu intro nationalitätile, care se tinu de coröna Stului Stefanu, imitatori noi. Acesti'a de siguru nu aru fi remasu modesti intr'o infundatura, și déca aru veni lucru la cele mai extreme, atunci aru stä Ungari'a izolata, pre candu nationalitätile nu aru duce lipsa de aliati naturali. Din contra la acestea s'aru dice, ca töte acestea și sub impregiuräri de fatia nu suntu cu neputintia: in sa trebuie se cugetämu, ca astadi elementele, care si-au datu män'a pre bas'a anului 1867, suntu destulu de tari, spre a reieptä atari miscäri între marginile cuvenite.

O astfelü de politica aru aduce pericule destule cu sine; autoriulu purcede mai departe și privese mai de apröpe la avantajurile presupuse din politic'a acest'a. Mai intaiu vomu gandü la o usurare a greutätiloru publice, la o micșiorare a datoriiloru de statü și a däliloru, in sa acest'a este o ilusiune desierta. Däriile voru fi in casulu din urma mai mari cá astadi, și déca astadi ne plängemu amaru asupr'a greutätiloru celoru mari de dare, atunci nu se pöte nici decum presupune, ca poporulu se va animä atunci pentru o sarcina și mai mare.

Autoriulu articuloaru acestor'a cunoscendu bine jurstärile de fatia, declara, ca nu va trece unu anu dela recastigarea dreptiloru, și va trebui sa intre starea de asediü in vigöre. Tier'a si va perde atunci facticu constitutiunea și libertatea sea. De soiolu acest'a suntu avantajurile politicei acelei'a și fära reserva trebuie sa se spuna, ca problem'a adeveratei politice a viitorului nu pöte fi alt'a, decâtu conservarea legiloru liberale din anulu 1867 și desvoltarea lorü originale. —

Raportulu

Comitetulu societätiei pentru literatur'a și cultur'a romäna din Bucovin'a, despre trebile și lucräri se se, ce s'au intreprinsu și s'au esecutatu in decursulu anului 1867.

(Urmare).

6. In puterea incövintiärei adunärei din anulu trecutü au escriptu Comitetulu premii prin „Pöia Societätiei“ nr. 6, pag. 151, anulu 1867, pentru lucräri literarie, provocandu pre toti, cari se ocupa cu de asemeni, a-i tramite scrieri literarie originale și folositoria päna la finea lui Noembre 1867 spre judecare. Päna acum au incursu in comitetu unu manuscrisu intitulatu „Trompet'a Bucovinei“, unu felü de almanacu cu cuprinsu variatu de cátra unu autoriu june, anume: D. Olinschi care merita töta incurägierea pentru zelulu și simtiemintele manifestate in acest'a scriere.

Comitetulu a decisu a se cercetä manuscrisulu și a se reportä Comitetulu resultatulu impr-una cu o propunere potrivita, ce inca n'au urmatu din scurtimea tempului, sosindu ac stü opasioru abiä in tempulu din urma la Comitetu.

Au mai intratu la Comitetu o lucrare originala, unu tablou istoricu, intitulatu: „Sirulu cronologicu alu Domnitoriloru din tierile romäne Moldov'a și Romania dela introlocarea Romäniloru acestoru tieri sub capi deosebiti“, care s'a supusu unei cercetäri de unu barbatu specialistu, și s'a decisu, cá aflandu-se meritosu sa se tipäresca pre spesele societätiei. Reportand-se Comitetulu la tempulu seu resultatulu cercetärei, va luä Comitetulu decisiunea sea ulterioära in privintia acestui tablou.

Aici este locul a se aminti și stadiulu lucrärilorü in privintia altoru döue manuscrise distinse.

Unulu este intitulatu: „Manualu de armonia musicala de I. Vorobchieviciu“; și cela-laltu: „Apolog'a lui Socrate“ tradusa in romanesce și prevediuta cu esplikationile trebuinciosse pentru priceperea testului de V. Bombacu, cari amendöue au incursu in anulu 1866 și despre a cároru intrare s'au raportatu adunärei generale din anulu trecutü.

Ce se atinge de opulu celu dintäiu, se observa, ca sosindu acest'a abiä in Octobre a. t. dela direc-

torulu conservatorului din București Dlu. Flechtenmacher împreună cu o judecare favorabilă și onorabilă, se mai supuse încă unei cercetări limbice. Iera domnului autorii, invitatul fiindu, a esprima Comitetului dorința sa în privința opului, s'au respicatu într'acolo, ca dorește, că sa se tiparésca opulu pre spesele societății, oferindu pentru acestea în folosul fondului societății o mie de esemplare.

Comitetulu decise a primi această oferta în totu cuprinsulu ei, înștiințându pre autorii despre această decisiune și mulțiamindu-i totu odata pentru generositatea sa.

Spre esecutarea acestui concludu a intratu biroulu fără pregetu în pertratare cu tipografa dlui Ehardt de aici, dela care primii comitetulu dechiaratiune formală, ca se oblega a tipari acestu opu celu multu până în 1/13 Iuliu 1868, dându-i-se din cas'a societății unu avansu de 100 fl. v. a. În considerare, ca spesele străordinare, ce le va avé dlui tipografu prin procurarea celor trebuincioșe pentru imprimarea acestei cărți cu note, ce nu le-au avutu până acum încă în tipografa sa, și cu privire la însemnata opului pentru școlele noastre, comitetulu se decise a primi condițiunile tipografului și a i se dá avansulu cerutu, însă cu condițiunea ulterioară, că remasit'a speselor se aiba domni'a lui de a le primi din banii, ce voru incurge din vendiarea opului. Avansulu s'au datu și tiparirea opului este acum asigurata.

Intorcendu-ne la ceta-laltu opu „Apologi'a lui Socrate“, traducere de V. Bumbacu, amintim ca dlui tipografu s'a obligatu a tipari și acestu opu, îndata ce i se va dá unu avansu de 30 fl. v. a.; iera restulu speselor solvindu-i-se din banii vendiării opului, scotiendu avansulu primitu.

Comisiunea asiediată pentru cercetarea acestei traducerii va stăru, că câtu mai curendu sa finésca lucrarea sa, dupa care Comitetulu nu va întârziă din partea sa, a înaintă opulu, conformu concludusului seu, spre a se tipari pre spesele societății.

7. Societatea este obligată prin § 6 din statutele se a dá fia-cărui membru unu documentu de legitimare. Acestu documentu sunt diplomele societății. Comitetulu avendu în vedere, ca acestu documentu, ce-lu va primi membrulu societății, înfatisiedia, pre lângă calitatea sa de legitimare, și unu semn de deosebire amintire pentru fia-cărui membru, a staruitu, că sa se esecute cu ingrigirea receruta.

S'au pertratatu deci pentru confecțiunea loru cu unu institutu renumitu dela Vien'a, care, dupa mai multe proiecte și încercări, a esecutatu în fine diplomele spre mulțiamirea noastră într'unu modu demnu și nimeritu în partea loru cea tehnică, precum se pôte convinge onorat'a adunare însasi, aducendu-se ele aici spre a se imparti.

Inscripțiunea caligrafică este încadrata de o bordura de arabescuri frumoșe, colorata și severă, luata dupa o pictura antică de perete aflata într'unu palatu desgroptatu în Herculianum. Bordura cuprinde pe lângă acestea încă trei figuri esecutate cu maiestria, în frunte Minerv'a în stâng'a Traianu și în drept'a Dragoșiu.

Conformu cu esecutarea tehnică au doritu Comitetulu, că și scrierea numelui membrulu în contestulu diplomei sa fia potrivita și demna. După diferite probe din mai multe părți s'au imputernicitu biroulu a intră în privința scrierei în pertratare cu școl'a reală superioară gr. or. de aici, unde s'au întâmpinat distinsa politetia și amabila prevenire din partea directoratului și a demnului profesor de desen inaltu, a dlui Snabel, precum și cea mai laudabila bunavointia din partea bravoru studenți. Tote diplomele s'au scrisu asiá dara la școl'a reală, purtandu societatea numai spesele materialului pentru împodobirea scrierei Maiestria caligrafică a diplomelor este prin urmăre numai meritulu școlii reală superioară gr. or. din Cernăuți. Astfelu s'au îndrumatu scrierea diplomelor la începutulu anului 1867.

(Va urmă)

Orescia în 24/12 Martiu 1868.

Domnule Redactor! Bine voesce a dá locu în colónele pretiuitului diuaru „Telegrafulu Român“ următoarele:

Inteleginti'a româna din Orascia vrendu a dá dovada lumii, că acestu scaunu romanescu din jurulu Orasciei posiede unu simțiu și zelu nationalu a aflatu de bine a arangia în 22 Februaru a.c.

unu belu nationalu; a cărui'a venitulu curatu sa decise spre îmbunătățirea școlii gr. or. din loco.

Totu începutulu e greu, cu atât'a mai vertosu cându dela cine-va sa ascepte indemnulu spre a ajunge la unu asiá scopu, din contra alii „nu vomu face nemic'a se ne lasamă mai bine“, inteleginti'a noastră încă nu a fostu decisu despre acest'a, cându deodată ne surprinse faim'a, ca D. curatore primariu și Epitropu Ilie Popu din loco a și acordatu sal'a dela Contele Szécseny platindu dela sine pentru sala 80 fl. v. a. în nainte. Totu odata face atenta întreg'a inteleginti'a ca dlui responde ori ce dauna s'ar ivi, propune însă a se face unu Costumu de 12 calusieri, cari se jôce „Batut'a“, avendu opinci cu pintini, dupa ce sa primi aceea propunere se învoira 12 studenți din Gimnasiulu Superioru de aici anume Fr. Hosu, N. Hetieganu din a 8-a Cl. Nic. Herlea, Petru Rimbasiu, Samuilu Popu din a 7-a Cl. Simionu Branu, Georgiu Stoianu de a 6-a Clasa, Avironu Balomiri, Nicolau Daramasiu, Ciriacu Nestoru, Petru Truli'a de a 5-a Cl. și Petru Robotinu de a 4-a Cl. cari se și apucara a invatiá joculu Romanu „Batut'a“ și dupa ce fecera mai multe probe în tempu de vr'o 3 Septamâni, se convinsera despre darea aceluia la publicitate, organizanduse Comitetulu se alese de Directoru balului și presiedinte Comitetului D. advocatu provincialu Dr. Tincu, statorindu-se ordine de jocu și pregatindu-se Sal'a fiindu minunatu împodobita și ilustrata prin tricolorulu romanu, la care mai multu a staruitu D. negutitoriu Catona. Acea fuse cercetata de mai multi încă de diu'a, care vediendu-o se mirau. La 7 ore sér'a sa deschise balulu, preste 1/2 ora Sal'a era plina de cele mai frumoșe dame și damicele, apoi se începu joculu care dupa ordine, până la 11 ore, cându deodată se audi întonanduse prin musica „Marsiulu lui Mihai“ se ivira cei 12 calusieri mergendu în dóua linii până în mijloculu Salei, acuma numai siidea nemenea la locu voindu unulu mai bine că altulu a vedé figurile ce le aratara calusierii nostrii prin maiestrita miscare, până se fini acestu jocu nu-si ocupa nime loculu, urmăra apoi jocuri unulu dupa altulu în cea mai buna ordine, încátu acestu belu nu numai ne mulțiamă-ei încă întrecu asceptariile noastre numai la 8 ore dimini'tia se fini perțecerea.

Resultatulu materialu asiederea a fostu îmbucuratori, însă că onoratulu publicu sa aiba cunoscutia despre marinimóșele oferte de dupa apromisiunea facuta se publică numele Domniloru contributori afara de Orascie; și anume: dela Brasiovu prin D. Nicolae Gaitanariu domni'a sa 2 fl. v. a. D. Dim'a Manase 3 fl. D. membrii fabricei din Zernesci 2 fl. D. Anastasie Safrani 1 fl. 50 cr. D. Apóstolu Ppopu 1 fl. 50 cr. Stefanu Sotiru 1 fl. 50 cr. D. Georgiu Baritiu 1 fl. D. Ioanu Petricu Prot. 1 fl. Theoharie Manciu 1 fl. 50 cr. Ioanu M. Burbea 1 fl. Nicol. H. Ciurcu 1 fl. Manole M. Burbea 1 fl. Gerasimu Ieromonachu 1 fl. Petru Lazaru 1 fl. totu dela Brasiovu prin D. Theodoru Ciurcu domni'a 2 fl. D. Georgiu G. Ioanu 1 fl. D. Ioan G. Ioanu 1 florinu D. Nicolae Demitriu 1. florinu D. Petru Archimandrescu 1 fl. D. Constantinu Steriu 1 fl. D. Constantinu Ioann Popasu 1 fl. D. Ioann Florianu 1 fl. D. Ioann Dusoiu 1 fl. D. Constantinu Ioann Iug'a 1 fl. D. Georgiu N. Orgidanu 1 fl. sum'a 32 fl. v. a. din Sabiu Escelenti'a Sea Parintele Metropolitu 5 fl. D. Prof. Popescu 2 fl. D. Prot. Han'a 1 fl. D. Protosing. Nicolau Pope'a 1 fl. D. Prot. Petru Badila 1 fl. P. Popoviciu Barcianu 1 fl. D. Protop. Ioann Panoviciu 1 fl. Parintele Ieromonachu Germano 1 fl. D. Prof. Zacharia Boiu 1 fl. D. Redactoru Nicolau Cristea 1 fl. sum'a 17 fl. dela Mercurea: D. Ilie Macelariu 5 fl. Vintiulu de josu: Ilustratela sea D. Achatiu Barsai 1 fl. 50 xr. D. propriet. Nicolau Söts 1 fl. D. Emericu Söts Capitaniu în pensiune 1 fl. D. Carolu Hidvegi Carolu 1 fl. sum'a 4 fl. 50 xr. Hinedor'a: D. Ioann Dim'a 2 fl. Boiti'a: D. Geordiu Bardosi 2 fl. Ilia: D. Prot. Orbonasiu 2 fl. D. Ladislau Olteanu vicecomite 1 fl. D. Alessandru Herbai srolgabiro 1 fl. D. Iosifu Crisianu jude opidanu 1 fl. D. Alessiu Obariu Parolu în Gor'a-Sad'a 1 fl. D. Zacharia Popu negutitoriu 1 fl. sum'a 7 fl. Sas-Regen: D. Prot. Brancoveanu 1 fl. D. vid. Ecaterin'a G. Marinoviciu 1 fl. D. vid. Veronic'a Sierbanu de Gyernyeszeg 1 fl. vid. D. Sofi'a Bélteki 1 fl. Domnisiór'a Carolin'a Bélteki 1 fl. D. Alessiu Omitiu fostu asesoru 1 fl. D. Rudolfu Catana 1 fl. D. Ioane P. Maieru propriet. 1 fl. sum'a 8 fl. Alb'a-Jul'i'a: D. Hennel Marton 10 fl. D. D. Nicolau Berghianu sen. 1 fl. D. D. An'a Sebisianu 1 fl. Dobr'a: D. Prot. Nicolau de Craipicu 1 fl. Geogiu de josu: Contele

Chun-Gohart 1 fl. Contele Chun-Farkas 1 fl. Parintele Boteanu 1 fl. Stefanu Corvinu 1 fl. sum'a 4 fl. Pest'a: D. deputatu Tulbasiu 5 fl. v. a.

Sum'a veniteloru din Orestia și privati fără colectanti 235 fl.

Sum'a veniteloru prin colectantii susu însemnati 97 fl. 50 xr.

Laolalta adunate 332 fl. 50 xr.

Subtrăgendu-se de aci spesele tóte de 185 fl. 66 xr.

remâne unu venitulu curatu în bani parati de 146 fl. 84 xr.

precum și hainele calusieriloru ce se potu întrebuinția ori candu dreptu 59 fl. 4 xr.

Preste totu dara dobend'a noastră curata pentru școl'a e de 205 fl. 88 xr.

Facendu această socotela cunoscuta onoratului publicu, totu odata în numele inteleginti'e noastre amu onóre a mulțiamii tuturor contributoriloru cu deosebire Domniloru Hennel Marton macelariu din Alb'a-Jul'i'a de religiunea refor. care singuru a contribuitu 10 fl. precum și domni'e sele Szatmaru Ferentz. Cismariu de aici de rel. ref. care singuru a spriginitu scopulu nostru oferindu dela sine 7 fl. v. a. mulțiamescu tuturoru prea simatiloru domni și domne atâtu acelor, ce ne onorara cu presentiele câtu și celor ce ne spriginira cu ofertele la acestu scopu filantropicu. — În fine, aduca mulțiamita publică dlui curatore și Epitropu Ilie Popu pentru nemarginitulu seu curagiu și pentru zelulu și neobosit'a stradania, ce au aretatu cu esemple vii și cu spese deosebite din partea sa, a căruru sume însusi domni'a lui nu le mai scie, și în urmă potu cu totu dreptulu dice, ca deca domni'a sa nu aru fi fostu acelu barbatu curagiosu și marimosu — acestu venitulu pentru școl'a noastră de 205 fl. 88 xr. v. a. precum și alte bunătăți nenumerate noi nu le-amu fi avutu.

NB. amu fostu siliti a amená cu corespundinti'a din cauze ca până acum au totu sositu oferte. Ioann Benn'a conc. de adv.

Orestia în 22 Martiu 1868.

În Sâmbat'a din urma trecuta (20 a l. c. n. dupa amiadi pe la 3 ore) în care diu se tiene aici în Orestia tergu de septemâna, s'au întemplat în un'a Carcima o bataie sângerósa între câțiva locuitori români de aici și între câțiva din Tamasaș'a, unu satu învecinatu cu acestu orasiu și tienatori de Comitatulu Hunedori. Închâierarea lor a luatu începutu încă în casa, unde carcimariu iau despartitu și se credea ca se voru linisci, ce înse au tienutu numai până cându au esitu cu totii din casa afara în curte, unde au luatu unii și altii pe apucate zburaturi de lemne și pari în mâni, și lupta au începutu apoi cu tóta furia de nou, ce au avutu aceea urmăre triste ca unni Tamasașanu cu numele Ionu Trifu, omu ceva peste 40 de ani, i s'au zdrobitu asiá de uritu capu, câtu în diu următoare în orele înainte de amedi au muritu remanendu de elu marea și 3 Copii!

Ce întemplare tristă, durerósa și infiorătoare. Ce dureri cumplite trebe sa fie avutu acelu omu omoritu din momentu cându i s'au datu loviturile de mórte, până în momentu cându sufletulu lui s'au despartitu de trup? Ce fapta îngrozitoare și împreunata cu pecate grele au fostu acest'a și suntu tóte acelea de calhegoria acest'a, cându firulu viatii unui omu se taia mai înainte de tempu hotaritu pentru mórtea lui naturală de catra creatorulu seu, prin mâni de alti ómeni împinsi la asemenea fapta parte prin betia, parte prin spurcata mânia de resburare.

Apoi mai suntu acelea urmări triste de amintitu, ca greutatea seu povara pentru castigarea pânei de tóte dilele pe séma copiiloru remasi de celu omoritu și ingrijirea pentru crescerea lor remâne numai pe umerii socii lui, — mai incolo omoritorii cari nu voru ramâne crutiati de asprimá legeri, pentru faradelegea facuta, oru fi aruncati în temnitia după împregurari mai pe multi ani, cându și fe a lor mueri române povara pentru a câștiga singure panaea pentru ea, pentru Copii și alu tienea și pe elu cu mâncare în temnitia ruinendulise totaliter starea casana, și apoi mai curendu seu mai tardiu nu voru potea încunjura acestea și toti alti facatori de rele neci pedepsa dela Dumnedien lor mesurendu.

T a b a c a r i u.

Varietăți.

**** Comandantele generalu din Transilvania** Baronul Ramming au sositu Luni sér'a la 6 ore in Sabiu dela Vien'a.

**** Crescerea proletariatu-
lui.** Dupa câtu se vede din date oficiöse, dela 1 Ianuarja încöce pâna la finea lui Martiu s'a aflatu in Sabiu 664 individi, pre cari polit'a locala îi a gasitu ca suntu fâra de unu modu de a-si castigá pânea loru si traiescu din cersitu, li e uritu de lucru, beti'i etc. Din acesti'a 160 s'a espedatu cu prip'a (siob'a) si 41 pre lângu routa silita, la urm'a lor. Comunitatea Sabiului nu va avé in castrâu, ci va trebui sa radice unu institutu de lucru, unde sa adune vagabundimea pentru cá sa o dedé la lucru si la castigu.

**** Unu tesauru aflatu.** In Ajindu sâpându-se in dilele trecute intr'o grâdina s'au descoperitu o comôra, in care s'au aflatu 1400 de bani si mai multe lucruri pretiöse. Judecandu dupa acesti bani aflati, ingroparea acestoru obiecte au trebuit sa se intemple pre la anul 1658, pre candu Tatarii devastau tiér'a.

**** Rosi'a sasésca 18 Mart. 1868.**

Die Red. ! Mi tinu de cea mai impuse datorie, de a aduce pe scurtu, la cunoscint'a cetitoriloru următoarea **Declaratiune**, pentru care te rogu ai dá locu in Jurnalulu nostru „Telegrafulu Romanu“.

Suntu si aicea ómeni, cá peste totu loculu plini de maliti'a, care se încerca a negri numele si buna starea a supra pastoriloru sei Sufletesci; — asiá aici unulu Iliá Comanu, unu nestâmparatu, aici de totu ochitu, de cându, prin staruintia mea, sub Absolutismu, de a face locu si pentru vreoátiva din Români in Dregatoria Comunitate, fu chiamatu si elu, din partea in Sargitoria Comunitate, fu devenit cu totul easu. Acest'a in 6 Augustu 1864 fu aratatu cá turburatoriu de religione la Tribunalulu Criminalu din Sabiu, reesi cu multa staruintia prin avocatulu seu, numai cá vatomatoriu de onóre a subscrisului, si prin sentintia dto 27 Maiu 1865 § 266 c. pen. fu osinditu la 8 dile prinsóre si la solvarea tuturiloru speselor judecatoresci.

Asiá fiindu ca acel'a omu Iliá Comanu din reintia, n'au incetatu, si in tomn'a anului trecut a scorni despre Invatiatoriulu de aicea Ioana Pos'a, ca aru fi luat si densulu parte, cu aceea ce elu noi scia, la unu fartu, prin care lui Iliá Comanu i s'au instrainatu 2 róle, inca acum'a 3 ani, la care me amesteca si pe mine dicându: „ca si Popa scie“ si acest'a au facutu sensatiune rea intre multi, si intr'unu cercu latitu de aicea, asiá cu am fostu silitu se suferu acest'a scornitura infama cu mare dorere de anima pâna la resolvarea cesatiunei nôste litigiöse. Acum'a venidumi dorit'a resolutiune la mâna sub Nr. ³³⁷³_{crim} 1868 dto 9 Martiu dela încitulu Magistratu din Sabiu si care suna in favórea Invatiatoriului, cu atât'a mai putinu s'au pututu atinge ceva de Persón'a mea, amu onóre a aduce, spre stemperarea aceloru animi setöse de invidia prin acest'a declaratiune la cunoscintia publica, ca calumniile nerusinate cu care m'au inferatu acestu omu suntu neadevarate si scornite din invidia personale.

Ioann Band'a
Parochu gr. res. in Rossi'a.

**** Indreptariu pentru lucrările pregătitoare la introducerea cartiloru funduare in Transilvania unu opu scrisu pentru proprietariu romani, prin Iosivu Popu, asessoru si jude singulariu in comitatulu Clusiuului, la care se face si invitare de prenumeratiune:**

Inaltulu ministeriu ungarescu de justitiu prin emisulu seu dto 8 Nov. nr. 278, publica ordinatiune in privint'a lucrâriloru pregătitoare, ce suntu necesarie pentru estinderea institutiunei cartiloru funduare si asupra Transilvaniei.

Prin acest'a dispositiune se acopere in Transilvania o lipsa, pâna acum pré tare simtita, căci numai cartile funduare arata pre deplinu gradulu creditului ce se póte contribui realitatiloru, ele radica pretiulu pamentului, marescu si asecuréza creditulu, deschidu fantâni nôue pentru cercularea capitaliloru, inaintéza agricultur'a; chiaru si vinderea, schimbarea seu alte intreprinderi cu realitati, aceste le asecuréza si usiuréza.

In specia suntu pentru poporulu românu tiecanu a cârui avere in deosebi s'ta in pamentu, rârtilu funduare uau institutu tare doritu.

Pentru insemnetatea acestoru carti, la a câroru introducere, lucrările pregătitoare in Ardélu s'au si inceputu cu Comitatulu Clusiuului, subscrisul cugeta a fi facutu unu servitiu proprietariloru români, prin componerea indreptariului mentionatu. Opulu va cuprinde 4—5 cöle si se afla sub tipariu.

Pretiulu de prenumeratiune este 40 cr. v. a. si e de a se tramite la „librari'a lui Ioane Ste in in Clusiu“ franco. Colectantii primescu dupa 10 esemplarie unulu gratisu. — „G. Tr.“

**** D. Badilescu prof. in Bucuresci a datu la lumina o gramatica latino-româna dupa metodu celu mai corespundietoriu, care e si auctorisata de consiliulu superioru alu instructiunei publice din Români'a cá fórtu corespundietoria, si anumitu pentru clasele I si II gimnasiali si liceali. — „G. T.“**

**** In interesulu reffinalu.** Tiparindu-se din Nr. 1 si 2. alu „Amvonului“ numai 1000 de esemplarie, iéra numerulu prenumeratiloru nostri trecându bine preste o mie, mai multoru prenumeranti si reclamanti nu mai potemu sierbi cu numerii amintiti; facemu inse cunoscutu, cumca ambii acei numeri se voru retipariti in scurtu, atunci vomu satisfac toturoru acelor'a D. D. prenumeranti, caror'a le lipsescu acesti numeri. Se intielege dara de sine, cá si prenumeranti, noi, cari dóra voru sosi de aci nainte (inca totu ne venu), voru avé foi'a completa de la inceputu Ne rogamu inse, ca lenga numirea româna a locutiunii si postei ultime sa se espuna si cea germâna seu magiara, ca se nu se faca confusiune la speditur'a postale.

Totu odata ceremu indulgentia onoratoriloru nostri prenumeranti pentruca impregiurâri neaternatiórie de noi au impedeatu esirea regulata a unor numeri din urma ai „Amvonului“ Noi ducemu redactiunea in Orade, iéra tiparirea foi ei se face in Pest'a, din cauza ca unic'a tipografia, ce o avemu pâna acum in Orade, duce o lipsa atât'a de mare de lucratori, încatu nu pote satisfac nici intreprinderiloru primite pâna acum, necum se pota primi noue intreprinderi. Acest'a impregiurare dara sa ne scuse depocandata, asecurendu pre onoratiu prenumeranti, ca am facutu dispusetiune necesarie, ca celu multu de la Nr. 7—8 se iésa foi'a, dupa cum am promis, totu câte cu o luna mai nainte de tempulu pentru care suna.

Am aparutu pâna acum 5 numeri, de pe Ianuarju, Februariu, si 1—15 Martiu, in cari, afora de predicele ragulate de dominece si serbatori, am mai publicatu doue predice funebrale, 2 articuli din retoric'a sacra, despre testulu si esordulu prediceiloru, mai multe poesii si miscelane si 8 predice pentru postulu mare, despre patimile D. N. I. Chr. si amu scrisu 2 premii de câte 4 galbini. Vomu ormá si mai departe totu in directiunea acest'a. Oradea-mare in 26 Martiu 1868.
Justinu Popciu.

**** Salutarea Debrecineniloru cátra Perczel.** La ocaziunea candu fu Perczel mai in urma la Debrecinu i adresá unu oratoru următoarele cuvinte: „Spune mai esti tu acel'a, carele ai fostu, deca nu, atunci întórcete de cátra noi, pentru ca si noi ne vomu întórcé de cátra tine. Stimámu trecutulu teu, in sa fatia cu presentulu teu ai provocatu neincredere, pentru ca — ai intratu in delegatiune“ Dupa aceea provóca pre Perczel, sa redea natiunei libertatea si se esopereze buna starea natiunala etc.

**** In Garesvicia s'au impuscatu famosulu capitani de hoti V. Dosen de cátra unu granitieri anume Pasin.**

**** Calatori'a lui Napoleonu la Petersburgu.)** „Ind. Belg.“ comunica fain'a respandita ca Imperatulu Francei va caletori in vér'a anului acestuia la Petersburgu. Realizarea acestui proiectu va influentiá fórtu tare consolidarea pácei. In calatori'a sea cátra capital' Rusiei va cercetá si pre Regele Prusiei.—

**** (Turburările din Bordeau)** In 21 ale lunei c. de odata s'au formatu unu tumultu. Resculatorii inaltiaru o flamura rosia si au fostu cu bâte inarmati. Polit'a si-au implinitu datori'a sea de-si nu au fostu egalu la numeru; in sa pre aci erá sa se innadusiésca de cátra multime, deca nu aru fi alegatu prefectulu intru ajutoriu cu garda militara, care au fostu asediata in ambitulu salei de esamenu. Intervenirea acest'a facu rescólei unu capetu, despartindu-se tumultulu la

provócarea in numele legei. Se a făcutu vre-o 30 de arestári si linisea s'a restauratu.

**** (Fómete in Neapolu si Algir'u).** In Neapolu a vendutu in 4 Martiu o femeia copilulu seu pentru 3 Lire la alta femeia; in Algeri'a au omoritu o mama lét'a sea in versta de 12 ani si au mancat'o impreuna (!!!) cu ceia-ialti copii ai sei. — In Russi'a inca aduce fómete domitóre scene ingrozitóre. Plugarii smulgu paiele de pre coperisulu casiloru si a bordeiloru si le amesteca cu fâna de ovesu din care mai posedu patinu, in alte locuri se nutrescu cu scórtia de pomu, ginda radacini si muschiu. In unele sáte suntu locuitorii asiá de tare rupti de fóme încatu aparu cá schelete. Parasescu cu totii yetrele strabune si se ducu in acele guvernaminte a cersi unde se mai afla pânc.

**** (Sinucidere).** O domnióira dintr'o familia si educatiune buna din Agramu si-au curmatu firulu vietiei prin o impuscatura de pistolu. Unele relatiuni de amoru sa fi fostu indemnulu la acestu evenimentu tragicu.

35—3 EDICTU

Aronu Necsi'a din Comuna Gusteritia, in scaunulu Sabiului, care acum de patru ani, au fostu încaminatu, si proscvatu, la mai in josu subscrisul scaunu Protopopescu, procesu, divortialu de legiuit'a sea socie Lin'a lui Nicolae Dordea, din Bongardu scaunulu Sabiului si care inca din Lun'a lui Augustu 1867 fâra de a fi solicitatu si ascéptatu finit'a decisiune a procesului seu, parasindu-si pre legiuit'a sea socia, si pruncutiulu laolalta procreatu, fâra de a-i prevedea cu ceiea lipsa, spre hran'a vietii, au trecut in principatele române unite, unde, si de prezentu se afla, dara fiindu ca, in deosebi, loculu petreceri lui, nu se scie, prin acest'a se provóca, cá, celu multu, dela datulu de fatia, in terminu de unu anu de dile, se stea fatia la aternatoriulu Foru matrimonialu, cá asiá sa se póta otári caus'a densiloru in merito, căci la din contra, la intielesulu ss. canóne a bisericei nôstre gr. res. si in absentia lui se voru otári, cele ce se voru affá cu cuviintia.

Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tractului Sabiului II.

Sabiü 4 Martiu 1868.
Ioann Panovicu.
Protopopu.

Nr. 14—2 EDICTU

Georgiu Argaseala din Papantiu, si locuitoriu in Zabala, care de 13 ani de dile a parasitu nu numai pe legiuit'a lui socie Paraschiv'a G. Oprea din Zabala, ci cá soldatu desertatu si dela stégulu imparatescu, fâra de a se sci loculu petreceri sale, este prin acest'a, citatu cá in terminu de siése Septemani dela datulu presinte, sa se infatisieze inaintea subscrisului, la Scaunulu protopopescu respectivu, căci la din contra si fâra de densulu se va decide in intielesulu ss. Canóne ale bisericei nôstre greco-orientale, divortiuu cerutu de soci'a lui.

Brasiovu in 18 Fauru 1868.
Ioann Petricu.
Protopopu alu II alu Brasiovului

Nr. 26—1 EDICTU

Mari'a Vladu din Rotbavu, care de patru ani a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Iosifu Blaga, totu din Rotbavu, fâra de a se sci loculu aflârei densei, se provóca prin acest'a, cá in terminu de siése luni, dela datulu de fatia, sa se infatisieze inaintea subscrisului foru matrimonialu, căci la din contra se va decide procesulu matrimonialu, pornitu asupra-i, si in absentia ei, la intielesulu s. s. Canóne ale bisericei nôstre ortodoxe resaritene.

Brasiovu in 16 Martie 1868.
Scaunulu protopopescu ortod. res. alu Tractului Brasiovului alu II.

Ioann Petricu
Protopopu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 20 Martiu (1 Apr. 1868.)

Metalicele 5%	56 70	Act. de creditu	188 70
Imprumnt. nat. 5%	62 75	Argintulu	113
Actiile de banca	705	Galbinulu	5 47%